

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 15-10-2026
Sayı: 3335

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

51372

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 15.10.2026

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

Özel gereksinimli ve kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerin eğitim hakkından eşit biçimde yararlanabilmesi, yalnızca sınıf içindeki eğitim hizmetlerine değil, eğitim kurumlarına güvenli, erişilebilir ve kesintisiz biçimde ulaşabilmelerine de bağlıdır.

Anayasa'nın 10'uncu maddesinde kanun önünde eşitlik ilkesi düzenlenmiş; çocuklar ve engelliler için alınacak özel tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağı hükme bağlanmıştır. Anayasa'nın 42'nci maddesinde ise kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı belirtilmiştir.

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un 15'inci maddesinde, engellilerin eğitim almasının hiçbir gerekçeyle engellenemeyeceği hüküm altına alınmış; engellilerin özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak yaşadıkları çevrede, bütünleştirilmiş ortamlarda ve ayrımcılığa uğramaksızın eğitim imkânlarından yararlandırılmaları esası benimsenmiştir. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme de engelli bireylerin eğitim hakkının eşitlik temelinde güvence altına alınmasını ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını öngörmektedir.

Okul servis hizmetlerinin yürütülmesinde de öğrencilerin güvenliğinin, eğitim hakkına erişiminin ve ilgili mevzuatın gereklerinin gözetilmesi gerekmektedir. Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim kurumlarına ulaşımında karşılaşılan engeller, yalnızca bir taşımacılık sorunu olarak değerlendirilemez; öğrencinin eğitim hakkı, eşitlik ilkesi ve ayrımcılığın önlenmesi bakımından da ele alınmalıdır. Özel gereksinimli öğrenciler için gerekirse özel eğitilmiş personelin bulunduğu bir servis sağlanmalıdır.

Bu kapsamda, Adana ili Seyhan ilçesinde bulunan Petrol Ofisi İlkokulu'nda kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören özel gereksinimli bir öğrencinin okul servisinden yararlanmak istemesine rağmen servise alınmadığı yönündeki mağduriyet tarafıma iletilmiştir.

Bir öğrencinin eğitim kurumuna ulaşımının tek bir servis şoförünün kişisel tutumuna veya inisiyatifine bağlı kalması kabul edilemez. Özellikle ilgili idari birim tarafından öğrencinin taşınmasına ilişkin resmî bir bildirim yapıldığı hâlde sorunun çözülememiş olması, idari kararların uygulanması, denetim mekanizmalarının etkinliği ve sorumluların yükümlülükleri bakımından açıklığa kavuşturulmalıdır.

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim hakkı, yalnızca okula kayıt yaptırmaları ve sınıf içinde eğitim almalarıyla sınırlı değildir. Bu öğrencilerin okula güvenli ve düzenli

biçimde ulaşabilmeleri, eğitim hizmetlerinden eşit koşullarda yararlanabilmeleri ve ailelerinin ayrımcılık iddiaları karşısında etkili bir başvuru ve çözüm mekanizmasına erişebilmeleri de kamusal sorumluluğun bir parçasıdır.

Bu çerçevede, Petrol Ofisi İlkokulu'nda yaşandığı bildirilen olay gibi tüm okullarda bu tür özel gereksinimli çocukların durumlarının tüm yönleriyle incelenmesi, öğrencinin ulaşım hakkının güvence altına alınması ve benzer mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

1. Özel gereksinimli veya kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerin okul servislerinden yararlanmasına ilişkin olarak Bakanlığınızın belirlediği özel usul ve esaslar nelerdir? Bu öğrencilerin gereksinimlerine uygun, güvenli ve erişilebilir ulaşım hizmeti almalarını sağlamak üzere hangi düzenlemeler yürürlükte?

2. Okul servis hizmetinin sağlandığı bir eğitim kurumunda, özel gereksinimli bir öğrencinin servis hizmetinden yararlanmasının reddedilmesi hâlinde okul yönetiminin, ilçe ve il millî eğitim müdürlüklerinin sorumlulukları nelerdir? Öğrencinin eğitim hakkına erişiminin kesintiye uğramaması için alternatif ulaşım imkânı sağlanmasına yönelik bir yükümlülük bulunmakta mıdır?

3. Özel gereksinimli öğrencilerin servis hizmetine erişiminde ayrımcılık, dışlama veya keyfî uygulama iddialarını önlemek amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü denetim mekanizmaları nelerdir? Bu mekanizmalar kapsamında okul yöneticileri, servis taşımacıları ve servis şoförleri hangi usullerle denetlenmektedir?

4. Son beş yıl içinde Bakanlığınıza bağlı okullarda öğrenim gören özel gereksinimli veya kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim alan öğrencilerin servis hizmetinden yararlandırılmadığı ya da bu hizmete erişimde ayrımcılığa uğradığı iddiasıyla kaç başvuru yapılmıştır? Başvuruların yıllara ve illere göre dağılımı, inceleme sonuçları ve çözüme kavuşturulan başvuru sayısı nedir?

5. Söz konusu başvurular sonucunda servis şoförleri, taşımacılar, servis sorumluları veya okul yöneticileri hakkında idari inceleme ya da soruşturma yürütülmüş müdür? Uyarı, sözleşme feshi veya ilgili mevzuatta öngörülen başka bir yaptırım uygulanmış mıdır? Uygulanan işlemlerin sayısı ve türü nedir?

6. Özel gereksinimli öğrencilerin okul servislerinden yararlanamaması nedeniyle devamsızlık yaşaması, eğitim hizmetlerine erişiminin aksaması veya ailelerin çocuklarını okula ulaştırabilmek için ağır ekonomik ve sosyal yük üstlenmesi konusunda Bakanlığınızın güncel verileri bulunmakta mıdır? Varsa bu veriler nelerdir? Yoksa bu tür mağduriyetlerin tespiti amacıyla veri toplama çalışması yapılması planlanmakta mıdır?

7. Özel gereksinimli öğrencilerin servis hizmetine erişiminde yaşanabilecek ayrımcılık ve dışlama iddialarının önlenmesi amacıyla okul yöneticilerine, il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin ilgili personeline, servis taşımacılarına ve servis şoförlerine yönelik bilgilendirme, rehberlik veya eğitim çalışmaları yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa bu çalışmaların kapsamı ve sıklığı nedir?

8. Özel gereksinimli öğrencilerin servis hizmetine erişimi konusunda Millî Eğitim Bakanlığı, il ve ilçe millî eğitim müdürlükleri, okul yönetimleri ve servis taşımacıları arasındaki görev ve sorumluluk paylaşımı açık ve bağlayıcı biçimde belirlenmiş midir? Belirlenmişse, bu sorumlulukların yerine getirilmemesi durumunda hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?

9. Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim hakkının yalnızca okula kayıt ve sınıf içi eğitimle sınırlı kalmaması, okula ulaşım aşamasında da eşitlik, erişilebilirlik ve ayrımcılığın önlenmesi ilkelerinin güvence altına alınması amacıyla Bakanlığınız yeni bir mevzuat düzenlemesi veya uygulama değişikliği yapmayı planlamakta mıdır?